

LIBERETA'

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatek k časopisu Sindikata Italijanskih Upokojencev Spi-Cgil Fjk v slovenščini

<http://spi.cgilfvg.it>

Edizione in sloveno di Liberetà Fvg Anno 23 - Numero 1 - Agosto 2018 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

*Aprilskemu potovanju v Bosno je julija sledilo še pobratenje
s sindikatom upokojencev iz Splita*

Spi nadaljuje z dejavnostmi na Balkanu

Sindikat Spi Cgil nadaljuje z delovanjem tudi na območju Balkana, z željo, da bi v sodelovanju z vsemi evropskimi sindikati zaščitil dostojanstvo upokojencev. Sanja o Evropi, ki bi bila po meri upokojencev, seveda ni utvara in lahko se uresničuje tudi na najbolj kritičnih območjih, takih kot so na primer države nekdanje Jugoslavije na Balkanu, ki so doživele petnajstletno obdobje vojn in se danes skušajo spet postaviti na noge. V ta kontekst se vključujejo naša potovanja, obiski in pobratenja, ki krepijo izkušnje in vsem ponujajo spodbuden zgled. Od 21. do 24. aprila so člani Spi FJK in Spi Veneto obiskali Bosno (na posnetku): bili so v Mostarju, Sarajevu in Banja Luki. 27. in 28. julija pa sta Spi Veneto in sindikat hrvaških upokojencev iz Splita potrdila pobratenje, pri čemer je pomembno vlogo odigral tudi Spi FJK. «Pri Spi Cgil za Furlanijo Julijsko krajino smo zelo ponosni, da smo lahko z našimi pobratenci in udeleževanjem v državah nekdanje Jugoslavije za zgled tudi drugim v državi, saj smo prepričani, da gre za priložnost za rast in inovacijo sindikata,» je povedal deželni tajnik Ezio Medeot. Da je to dragocena izmenjava izkušenj, priložnost za spodbujanje sindikalnih druženj, ki presegajo meje in nagovarjajo tako posamezne države kot tudi Evropo k gradnji pomembnih solidarnostnih dogodkov, je še dejal. «To smo deželni Spi in Spi Veneto pojasnili tudi na pobratenu med tovariši iz Veneta in sindikatom hrvaških upokojencev iz Splita, ki naj bo le prvi na območju Dalmacije in Balkana».

Sodelovanje pri spremembi

Ezio Medeot (generalni tajnik Spi Cgil FJK)

Dolgo smo morali čakati na prvo številko časnika za leto 2018, saj smo jo želeli posvetiti skorajšnjemu kongresu Cgil in Spi. Spozivom in povabilom: udeležite se skupščin in oddajte svoj glas, da boste lahko tudi sami sodelovali pri tem zelo pomembnem trenutku. Pomembnem, pa ne samo zato, ker zadeva največji italijanski in evropski sindikat ter hkrati največji sindikat upokojencev, pač pa predvsem zato, ker kongres poteka v času, ki je za delavce in upokojence vse prej kot rožnat.

Z našimi predlogi in vašim

sodelovanjem želimo zato spodbuditi obnovo in okrepitev sindikata Cgil - da bi bil zmogljiv izboljšati svoje sposobnosti kljubovanja izzivom, ki jih ponujata od krize spremenjeni in obubožani država in dežela ter prispevati k ponovnemu zagonu razvoja Italije in Furlanije Julijske krajine. Želimo si, da bi sindikata Cgil in Spi ostala referenčna za delavce in brezposelne, za upokojence in mlade, ki morajo v sindikatu najti varno in gostoljubno zatočišče ter seveda odgovore na težave. Vendar gre v tem primeru za izziv, ki prihaja

s strani naših članov, ki nam poročajo o tem, kako in koliko smo vključeni v prostor, kako nam uspeva oz. ne uspeva najti ustrezne odgovore na socialne, gospodarske in zaposlitvene težave.

Ne bomo se izogibali želji po posodobitvi sindikata, kvečjemu nasprotno - soočili se bomo z njo, ne da bi se pri tem ločili od vrednot, ki so nas stalno zaznamovale: vrednot demokracije in solidarnosti, državljskih in socialnih dolžnosti, konfederalnosti in sindikalne enotnosti, ki so osnova vseh naših zavze-

manj, solidarnosti in strpnosti. Zato se ne sprejemamo individualistične družbe, brez posrednikov, brez subjektov, ki bi zaščitili in zasledovali razširjene pravice in interese, ki bi se vsakodnevno postavljali v bran državi, ki ne bi bila le skupek osebkov zaprtih vase, v lastne strahove ali egoizme, pač pa bi bili izraz solidarnosti, državljanske, civilne, politične in demokratične vneme. Izraz soudeleževanja in sodelovanja, ki ga zahtevamo tudi od članov, ki nam morajo pomagati pri obnovi in okrepitvi našega sindikata.

za sedanje in jutrišnje pokojnine, za bolj pravične davke, za zaščito in okrepitev javnega zdravstva, za pravice in solidarnost med generacijami, za delo, ki predstavlja še vedno temelj zahtev Cgil, kajti brez dela ni prihodnosti. To bomo zasledovali na tem našem ozemlju, kjer je viden rezultat našega delovanja, pa tudi na državnem ravni in v odnosu z Evropo, ki se mora postaviti proti nacionalizmu in željam po prevladi, pravi pogubi, ki izhaja iz egoizmov in prelahkih volilnih konsenzov ter uničuje vrednote spreje-

Pokojnine: čas je za dejanja, dovolj je besed

«Čas je za dejanja, za snovanje novih obzorij in za ovrednotenje vsaj tistih nekaj korakov, ki je bilo doslej opravljenih – to so krepitev štirinajste plače, pokojninski predjem Ape social, ukrep za delavce, ki se predčasno upokojijo, kumulacija prispevkov in krepitev dodatnega pokojninskega zavarovanja. Od vlade zahtevamo, da nam vsaj glede naštetih točk postreže s konkretnimi odgovori, drugače ne izključujemo novih protestov». Član državnega tajništva Cgil Roberto Ghirelli je tako ocenil nove vladne namige o pokojninah. Po volilni kampanji, ki je bila zmagovita tudi na podlagi obljub o ukinitvi reforme nekdanje ministric Fornero in uvedbi t.i. dohodka na državljana za vse; vladna večina z Ligo in Gibanjem petih zvezd se je zaenkrat ustavila pri obljubah, ki jih vključuje tudi vladna pogodba, ne da bi se sploh poglobila v njihove vsebine.

PRELAHKO JE GOVORITI. Reforme pokojnin se uresničuje-

jo na podlagi sprejetih konkretnih ukrepov, jasnih izračunov stroškov in pričakovanih rezultatov. Vlada je glede tega obljube spet nekoliko priredila: od prepričanih obljub o ukinitvi reforme je prešla na ponudbo nekaj hipotez o dveh delnih spremembah, ki jih predvideva vladna pogodba med Gibanjem petih zvezd in Ligo; te spremembe, ki jih med drugim zaznamujejo precejšnje omejitve in novi pogoji, pa bi lahko hudo omejili število potencialnih koristnikov.

SEDANJA PRAVILA. Reforma Fornero predvideva, da morajo delavci in delavke - katerih pokojnina presega 1,5 krat vsoto socialnega dodatka, to je 680 evrov bruto – za upokojitev dopolniti 66 let in 7 mesecev starosti (ob tem, da imajo vsaj 20 let prispevne dobe). Od januarja 2019 se bo prag za upokojitev dvignil na 67 let starosti. Za morebitno predčasno upokojitev bo potrebnih 42 let in 10 mesecev vplačanih prispevkov za moške oz. 41 let in 10 mesecev

za ženske (če pokojnina presega 2,8 krat vsoto socialnega dodatka, se pravi 1268 evrov bruto). Tudi v tem primeru se bo leta 2019 prag dvignil za dodatnih 5 mesecev, se pravi na 43 let in 3 mesece za moške in 42 let in 3 mesece za ženske. Samo nekatere kategorije delavcev v stiski (brezposelni, družinski skrbniki, invalidi, delavci, ki opravljajo fizično zahtevna dela) lahko zaprosijo za predčasno upokojitev z 41 leti vplačanih prispevkov (zgodnji upokojenci) oz. vsaj 63 leti starosti in med 30 in 36 let prispevne dobe (t.i. Ape social). Ostaja sicer še možnost predčasne upokojitve za ženske, ki imajo 57 let starosti in 35 let vplačanih prispevkov do 31. decembra 2015. Za ženske, ki so izbrale to pot, je pokojnina ponovno izračunana na podlagi vplačanih prispevkov, kar pa je veliko bolj neugodno od sistema na podlagi plače.

KVOTA 100. V pričakovanju konkretnih dejanj, je - vsaj glede na poročanje časopisov - vlada

že zasnovala dva ukrepa. Prvi je uvedba tako imenovane kvote 100, ki velja za enega od popravkov k zakonu Fornero, ki je bil med najbolj analiziranimi v zadnjih nekaj letih. Kakor morda veste, je kvota koeficient, ki ga dobimo, če seštejemo anagrafsko starost in leta delovne dobe: upokojenec, ki ima 62 let starosti in 36 let plačanih prispevkov, doseže kvoto 98 (62 in 36). Vlada se sicer nagiba, da bi se le opredelila za nekoliko zmanjšano kvoto 100, ki bi pogojno štartala od 64. leta starosti: ne bi je sicer mogli koristiti upokojenci, ki bi dosegli 63 let in 37 let vplačanih prispevkov oz. tisti, ki imajo 62 let starosti in 38 let vplačanih prispevkov.

STAROST 41 LET. Omejevalna je sicer tudi druga vladna hipoteza za predčasno upokojitev: slednja predvideva 41 let delovne dobe ne glede na starost posameznika – ta možnost je danes zagotovljena le omejeni skupini t.i. zgodnjih upokojencev. Po vladni oceni bi

S strani vlade zaenkrat samo namigi o spremembi reforme Fornero Cgil: «Soočanje naj vodijo zahteve sindikatov!»

bili pri tej hipotezi v vsoto 41 let delovne dobe vključeni tudi morebitni pripisani prispevki (to so tisti, ki jih delavci prejmejo v primeru dopolnilne blagajne, materinstva in podobno), ampak samo do največ 24 ali 36 mesecev. Med drugim bi bila predčasna upokojitev priznana le v primeru, ko bi popolnoma vključili vplačane prispevke za upravičeno pokojnino.

ZAHTEVAMO SOOČANJE. Edini način, da bi razumeli, kaj sploh namerava sedanja vlada, bi bil ta, da bi vladne predloge zapisali in jih primerjali z zahtevami sindikatov; slednje namreč ostajajo tiste, ki so jih predstavili prejšnji vladi. Takratno soočanje je spodbudilo kar nekaj pomembnih, čeprav res samo delnih rezultatov, kot je bila dodelitev štirinajste plače, uvedba Ape Social in ukrepov za predčasne upokojitve. Sindikati ocenjujejo zato, da bi bilo treba ponovno sklicati omizje in štartati s skupne platforme Cgil Cisl in Uil.

Starejše ženske skrbijo za ostarele

V FJk ima 24 tisoč skrbnikov nad 65 let starosti: potrebujemo zakon, ki bi jih ščitil Spi in Cgil zahtevata zakon podoben tistemu, ki je v veljavi v Emiliji

Ženske pri sindikatu upokojencev in pri Cgil zahtevajo, da bi bila vloga skrbnika priznana, saj je njihovo poslanstvo izredno dragoceno - skrb za starejše in ne več samostojne osebe, bolnike in mladoletne.

Po njihovi oceni, bi bil za to potreben specifični deželni zakon, podoben tistemu, ki so ga v Emiliji Romagni sprejeli leta 2014. Zanimiv namig sta ponudili članica koordinacije žensk Spi-Cgil Daniela Vivarelli in Gianna Belle z deželnega Spi, ki sta se udeležili srečanja, ki je bilo posvečeno vprašanju »druge polovice neba nad 65. letom - ženskam, ki skrbijo in pomagajo«

in podobnega srečanja v Vidmu. **STAREJŠE IN SKRBNICE.** Za zahtevo Spi se namreč skriva zaskrbljujoč podatek o rasti starejše populacije - starejši moški presegajo 26 odstotkov, ženske pa kar 29 odstotkov populacije - in vzporedno rasti števila žensk, zlasti starejših, ki se posvečajo družinskemu članu, ki ni več samostojen. Kakor izhaja iz študije, ki jo je opravila raziskovalka zavoda Ires Fvg Chiara Cristini, 13 odstotkov žensk nad 65. letom starosti – to pomeni kakih 24 tisoč – redno oskrbuje nekoga, kar jim ne dovoljuje, da bi kot gospodinje ali upokojenke sploh imele kaj prostega časa.

Seveda podatek krepko naraste v nižjem starostnem pasu, kjer se 30 odstotkov žensk med 45. in 64. letom posveča oskrbi družinskega člana.

ŠTEVILKE. Kljub temu, da ne razpolagamo s točnimi številkami, je iz raziskave Ires jasno, da je breme oskrbe na ramenih družine oz. največkrat na ramenih ženske; zanimivo, da se to dogaja v naši deželi, ki razpolaga z naprednimi ukrepi kot sta Sklad za možno avtonomijo (Fap) in dodatek za zdravstveno nego. Po nekaterih ocenah naj bi bilo danes vsaj 45 tisoč oseb, ki niso samostojne (popolnoma ali le delno), 8 tisoč jih je v zdravstvenih domovih,

po podatkih zavoda Inps pa je 16 tisoč tistih, ki so odvisni od pomoči družinskega skrbnika, ki ga zaposlijo s pogodbo. Če drži, da je koristnikov zdravstvenih in rehabilitacijskih storitev v deželi 49 tisoč, je 7 tisoč prejemnikov prispevkov iz sklada Fap in 6800 tistih, ki lahko koristijo družinsko oskrbo, se pravi oblike podpore, ki ne bi bile zadostne brez ključnega prispevka družine.

AKTIVNO STARANJE. Od tod izhaja potreba po deželnem opazovanju vloge skrbnikov. Kakor je na srečanju v Vidmu povedala Orietta Olivo iz deželnega tajništva Cgil, je treba upoštevati posledice, ki jih ima delo

v družinskem okolju na delovne, ekonomske in pokojninske pogoje žensk. Spi in Cgil bosta po fazi monitoriranja zato sestavili predlog za zakon, ki bi predvideval posebne ukrepe na področju izobrazbe, podpore in priznanja skrbnikov. Sicer pa ne gre po oceni Spi prezreti pomembne vloge, ki jo imajo že obstoječi ukrepi in zakoni, kakor je na primer tisti, o aktivnem staranju, ki podpira udeležbo starejših pri družbenih, izobraževalnih in kulturnih dejavnostih, saj te krepijo njihovo samostojnost, spodbujajo njihovo bivanje v družinskem krogu in upočasnjujejo telesni in psihološki upad.

Kakšen sindikat naj nas vodi iz krize?

Začelo se je vzvratno odštevanje do 18. državnega kongresa Cgil, ki bo januarja potekal v Bariju. Delo in pokojnine so glavna tema debate. Camussova zaključuje mandat in izbira se njenega naslednika

Na državni ravni šteje sindikat pet milijonov in pol članov, ki so sorazmerno porazdeljeni med še aktivne delavce in upokojence; 106 tisoč jih je v Furlaniji Julijski krajini

Te so številke, s katerimi se Cgil pripravlja na 18. kongres, ki bo zaživel v Bariju na začetku leta 2019, točneje med 22. in 25. januarjem v središču Fiera del Levante, kjer bodo delegati vseh kategorij in z vseh italijanskih dežel glasovali za nov vrh konfederacije oz. za novo vodstvo in novega generalnega tajnika, ki bo nasledil Susanno Camusso, ki je državno tajništvo vodila zadnjih 8 let, se pravi od 3. novembra 2010.

POT

Dogodek v Bariju bo tako kot za vsak kongres le zaključna etapa daljše poti, ki se je začela že aprila oziroma maja s 1500 kongresnimi skupščinami vzdolž italijanskega škornja. Na njih so udeleženci postavili

temelje osnutku kongresnega akta z naslovom »Delo JE«, katerega prva podpisnica je ravno Susanna Camusso in ki ga je 7. junija z veliko večino odobrilo tudi državno vodstvo. Istega dne so sprejeli tudi drug dokument, ki velja za neke vrste alternativo, z naslovom »Spet osvojimo vse«, za katerega je glasovalo pet članov z Eliano Como na čelu. Na teh osnovah se oblikuje kongresna debata, ki ravno v teh dneh stopa v živo na baznih skupščinah, ki se bodo nadaljevale vse do 5. oktobra; sledila bo faza obnove vodstvenih organov konfederacije tako na krajevni (pokrajinski v primeru Furlanije Julijske krajine) kot državni ravni.

PRIHODNOST S KAKŠNIM SINDIKATOM

Središče dokumenta in debate je seveda vloga sindikata v družbi, ki jo je kriza popolnoma spremenila. Kriza je namreč močno prizadela vlogo sindikata na

področju pogajanja, zaščite več deset tisoč delovnih mest, ki so bila izgubljena od leta 2008 do danes, zaščite welfare in pokojnin, ki so bile pod vprašajem zaradi vse večjih problemov obračuna in t.i. politike strogosti. Deset let je pretreslo ali vsaj globoko spremenilo svet in našo državo, ki se še danes spopada

s šibkim in prekarnim okrevanjem, tako kot so prekarna delovna mesta na gospodarski sceni, ki so jo dramatično zaznamovala globalizacija, stroga politika, besno zasledovanje profita, fragmentacija produktivnih procesov in trga dela, katerega je danes seveda vse težje zastopati in ščititi.

SINDIKAT IN POLITIKA

Kriza pa je močno načela tudi politično sceno. Levica je na političnih volitvah 4. marca letos doživela daleč najhujši poraz v zgodovini republike; izmučena zaradi bremena vodenja države v sila težkih časih in zaradi tolikih zgrešenih izbir - od t.i. Jobs-acta do reforme Fornero - je politično vodstvo prepustila vladi Gibanja 5 zvezd in Lige, katerih politika je vse bolj zaznamovana z desničarskim in populističnim predznakom, zlasti na področju politik priseljevanja, družine in davkov. V tem novem ozračju, z zasledovanjem ponovnega zagona močnega sindikata, ki bi bil reprezentativen in samostojen od politike, lahko Cgil doseže svoje cilje za zaščito dela, pogajanje in welfare.

Kongres Spi v palači Lingotto v Turinu

Dvajseti državni kongres Sindikata upokojencev Cgil bo potekal v prostorih Lingotta v Turinu od 9. do 11. januarja 2019. Desno uradni plakat.

QUI SI FA IL FUTURO

XX Congresso - Sindacato Pensionati CGIL

9 - 10 - 11 gennaio 2019 - Lingotto - Torino

www.spi.cgil.it - www.pensionati.it - Spi Cgil Nazionale

CGIL
SPI

Državni Spi: kdo prihaja v deželo?

Deželni in območni kongresov Spi Cgil se bodo udeležili tudi predstavniki državnega Spi - v Trst prihaja Antonio Pellegrino, v Pordenon Bruno Pierozzi, v Videm Roberto Battaglia. Deželnega kongresa Spi se bo udeležil Attilio Arseni.

Begunci in prosilci za azil, v FJK 1 na 270 prebivalcev

V deželnih sprejemnih strukturah je danes 4500 oseb 106 tisoč je tujcev z ustreznim dovoljenjem za bivanje, nad 35 tisoč ima italijansko državljanstvo

106 tisoč tujcev ima ustrezno dovoljenje za bivanje, vsaj dodatnih 35 tisoč je v zadnjih dvajsetih letih dobilo italijansko državljanstvo. Skupno je torej vsaj 140 tisoč oseb, ki je v veliki večini primerov povsem integriranih, ki ima svojo hišo in službo v Furlaniji Julijski krajini - če jim to seveda kriza dovoljuje, ki plačujejo davke in imajo otroke, ki se šolajo z našimi otroki in vnuki v naših šolah. To je tisto priseljevanje, ki ga najbolj poznamo, tisto, s katerim se vsakodnevno soočamo v naših tovarnah, v naših uradih in v naših mestih. Je pa to tudi tisto, o katerem se najmanj govori, saj so dnevniki polni čisto drugačnega poročanja o preseljevanju. Razumljivo bi bilo, ko bi o njih pisali z željo, da bi pripovedovali o tragediji številnih, ki bežijo na čolnih, o izkrcanjih v sili, o migrantih, ki po morju ali po celini bežijo iz Azije ali Afrike, o taboriščih v Turčiji ali železnih žicah v vzhodni Evropi. Nikakor pa ni sprejemljivo, da slišimo le o neskončnem begu z juga proti severu izključno s propagandnim namenom, da nas prepričajo, da je zapiranje pristanišč ali uničevanje romskih naselij upravičeno.

REALNOST. V politični in medijski debati, ki je vse bolj napeta in se izraža kot sterilna »ping-pong« igra med najbolj neotesanim rasizmom in največkrat samo navidezno dobrosrčnostjo, daleč najbolj pogrešamo jasno in konkretno analizo današnjega stanja. Ko bi tako bilo, bi se najprej ozrli za številkami. Če bi štartali pri teh, bi se zavedali, da je bilo v volilni kampanji, ki je bila ena izmed najdaljših in pogubnih v zgodovini italijanske republike, preseljevanje ena od najbolj popularnih in vročih tem ravno letos, ko se je pretok

prišlekov nekoliko upočasnili. Poglejmo številke - koliko je bilo migrantov, ki se je pri nas izkrcalo: v prvih šestih mesecih letošnjega leta se je njihovo število zmanjšalo za skoraj 80 odstotkov v primerjavi z istim obdobjem lani, se pravi od 77 tisoč na 16,5 tisoč. Število ostaja vsekakor visoko in zahteva izredno skrb, tako na področju sprejemanja kot na tistem pomoči na morju, po vseh tragedijah, ki so se pripetile v Sredozemlju. Pa vendar je jasno, da je v luči teh števil zaprtje pristanišč, s katerim grozi Salvini in se je udejanjilo v primeru Aquarius, izraz propagande več kot nezmožnost kljubovanja izrednim človeškim razmeram.

STANJE V FJK. Z isto jasnostjo bi bilo treba oceniti tudi številke v Furlaniji Julijski krajini. Seveda ne gre za število tujcev z ustreznim dovoljenjem za bivanje, pač pa za število beguncev in prosilcev za azil. Na deželnem območju jih je danes

4500 in v glavnem so nastanjeni v centrih za prosilce za azil kot so na primer CARA ali podobni centri za sprejem. Daleč največ jih je v centru CARA v Gradišču oziroma v videmski vojašnici Cavarzerani, manj kot 300 pa jih je porazdeljenih v sprejemnih strukturah, ki jih vodi projekt Sprar, odstotek beguncev in prosilcev za azil ne presega 0,45-odstotka prebivalstva, se pravi, da je 1 na 270 prebivalcev. **GOSTJE ALI JETNIKI?** Prav gotovo niso to številke,

ki pričajo o izrednih razmerah; manj strašne bi res bile, ko bi se vsaj polovica 215 občin v deželi odločila za sprejemanje migrantov, kot narekuje sistem za porazdeljevanje prišlekov. Na tak način bi lahko izpraznili vojašnice, si prizadevali za promocijo socialno koristnih delovnih izkušenj na teritoriju, lahko bi sprejemali bolj primerno in varno osebe, ki v glavnem prosijo za pomoč, ker bežijo pred vojnami, nasiljem, lahkoto in revščino. Ali lahko

drži, kot pravi predsednik dežele FJK Massimiliano Fedriga, da je treba odpreti centre za identifikacijo in izgon, ki bi bili primerljivi z zaporom, prosilce za azil pa bi obravnavali kot zapornike ali njim podobne? To je vprašanje, ki ni le etično in pravno, pač pa zaobjema model, ki temelji na velikih zbirnih za stotine morda celo več tisoč oseb, katerih upravljanje bi bilo veliko bolj nevzdržno s storitvenega, zdravstvenega in varnostnega pogleda.

